

Voor Hollander telt elk dier mee

Hans Hollander telt de dieren en planten in zijn omgeving. Iedereen mag de cijfers hebben.

door
Leo Klaassen

leo.klaassen@gelderlander.nl

WIJCHEN - Laat het drie minuten lopen zijn van zijn woning naar het Wijchens Meer, maar Hans Hollander heeft onderweg al meer vogels gespot dan een normaal mens uit zijn hoofd kent. Houtduiven, eksters, grauwe ganzen, een nijlgans, waterhoentjes en, in de verte, een kuifeend. „En nu hoor ik een pimpelmees”, zegt hij, terwijl hij met zijn verrekijker halt houdt bij oud riet en wat bomen die langs het water zijn gegroepeerd.

„Zo is het eigenlijk perfect voor de natuur”, zegt hij. „Dit zijn mooie plekken voor holenbroeders en karekieten. Dit zou je meer moeten hebben hier. Maar de gemeente wil het ook net houden. Er wordt ook gerecreëerd.” Hollander is in het dagelijks leven bioloog bij de Zoogdierverseniging, die haar hoofdkantoor in Nijmegen heeft. Dat is veel werken achter een bureau, maar op zijn vrije vrijdagmorgen trekt hij naar buiten. Om te tellen. Van elke vogel die hij hoort, elk konijn dat hij ziet, en veel van de planten waar hij langs loopt, maakt hij een notitie. Zelfs een platgereden egel telt hij mee.

„Als klein jongetje had ik al een enorme soortenkennis”, zegt Hollander. „Het was als met het spelprogramma *Wedden Dat*. Daarin

■ Hans Hollander in het groen langs het Wijchens Meer. Hij noteert voor de gemeente regelmatig welke dieren en planten er voorkomen. foto Eveline van Elk

kon iemand aan het dichtslaan van een portier horen welk auto-merk het was. Dat had ik met het geluid van een koperwiek, of een kolgans.” Heerlijk ontspannend, vindt hij zijn tic, maar het was aanvankelijk verder redelijk nutteloos. Langzaam kregen zijn waarnemingen echter een plek in grotere verbanden. Trouw geeft hij zijn

▶ Als zijn zoon voetbalt, krabbelt Hollander langs het veld de naam van een gespotte vogel in zijn blokje

informatie door aan de site waarneming.nl, die informatie uit heel het land verzamelt. En met de jaren ging Hans Hollander ontwikkelingen zien. De roodborsttapuit, bijvoorbeeld, doet het in deze omgeving de laatste tijd opvallend goed.

In 2005 werd Hollander gevraagd de broedvogels op het scoutingterrein van St.-Walrick bij het vennengebied te inventariseren (in ruil voor een fles whisky). Hij vat de tellingen in een keurig rapport, en een nieuwe gewoonte was geboren. Inmiddels staan er op zijn website al 28 gedetailleerde rapporten over broedvogels in het Oosterpark en de Alvernese

Heide, dagvlinders in het Vormersbos, konijnen in Zuid-west Wijchen, vleermuizen in het Hernense Bos en ga zo maar door. De bevindingen deelt hij met instanties als de gemeente, Staatsbosbeheer, Geldersch Landschap. Die gebruiken de informatie bijvoorbeeld om hun beheer bij te sturen. „Het is duur om hiervoor een bureau in te huren. Als je ergens wat wil bouwen, blijft dat overigens wel verplicht.” De rapporten op zijn site, nu nog pdf-bestanden, wil Hollander de komende tijd interactiever op

zijn site ontsluiten. Alles is voor Hollander een ‘waarneem-moment’. Als zijn zoon voetbalt, krabbelt hij langs het veld de naam van een gespotte vogel in zijn blokje. Hij hoeft maar uit het raam te kijken, om het Vormersbos te zien, een groene long in Wijchen-Zuid. „Dat is een eksterslaapplaats. Wel veertig stuks zitten er. En ik heb hier pas geleden in één avond zowel een ransuil als een bosuil gehoord.” Gaat het goed met de natuur in de gemeente? Hollander heeft geen eenduidig antwoord. Nee,

over de lange termijn bekeken natuurlijk niet. Er is zo veel natuur verdwenen. Maar er zijn ook mooie ontwikkelingen: „Neem nou de aanleg van de Liendense Waard bij Batenburg. Ze kwamen uit heel het land om daar een woestijnplevier te zien, en er was een visarend.” Aan de rand van het Vormersbos staat Hollander weer even stil. „Een roodborstje. Dat heeft zo’n mooi melancholiek liedje.”

comidarapida.nl/natuurwijchen
waarneming.nl

Wijchens Meer komt bij van renovatie

WIJCHEN - Twee jaar geleden voerde de gemeente Wijchen een renovatie en groot onderhoud uit aan de oevers van het Wijchens Meer. Oevers werden onder meer glooier gemaakt, het merendeel van de bosschages en rietkragen verwijderd, en er kwamen eilandjes langs de waterrand. Bioloog en buurtbewoner Hans Hollander monitort sindsdien, in overleg met de gemeente, de ontwikkeling van de natuurwaarden in de grootste (westelijke) plas van de oude Maasarm. Afgelopen oktober publiceerde hij een rapport over zijn bevindingen. „De natuur herstelt zich goed”, zegt Hollander. „Je ziet nu planten en kruiden die er eerst niet waren. Het is wel lastig vast te stellen of die zijn ingezaaid, of spontaan zijn gekomen.”

Hollander betreurt vooral dat veel oude rietkragen en bomen zijn weggehaald. Die bieden immers mooie schuilplaatsen voor met name vogels. „In 2012 broedde er bijvoorbeeld geen enkele kleine karekiet meer langs het meer. Vorig jaar hoorde ik hem al vaker, waren er één of twee broedparen. Het aantal zal nog wel toenemen.”

Veel is afhankelijk van het maaibeeld van de gemeente. Vaak maaien zal bijvoorbeeld leiden tot veel minder vlinders. Het Wijchens Meer is een populaire foerageerplek voor vogels uit de Loonse Waard bij Niftrik. Daar slapen bijvoorbeeld vele duizenden meeuwen. „Daar is het veiliger om te overnachten. Met zijn allen bij elkaar. Hier langs het meer is de kans groter dat ze door een rat worden gegrepen.”